

Veldwerkplaats 'Dood doet leven' 4 juli 2018

Dood doet leven in de Kennemerduinen

Dick Groenendijk

dick.groenendijk@pwn.nl

Gebruikt beeld in deze presentatie: Ruud Maaskant (PWN), Dylan Haanappel (PWN), Rens de Boer (Ekogrön)

PWN. Puur water en natuur.

Waarom doet PWN mee?

● Drinkwater

● Natuur

Drinkwater

- 766.000 aansluitingen
- 106 biljoen liter drinkwater per jaar
- ~120 liter per huishouden per dag

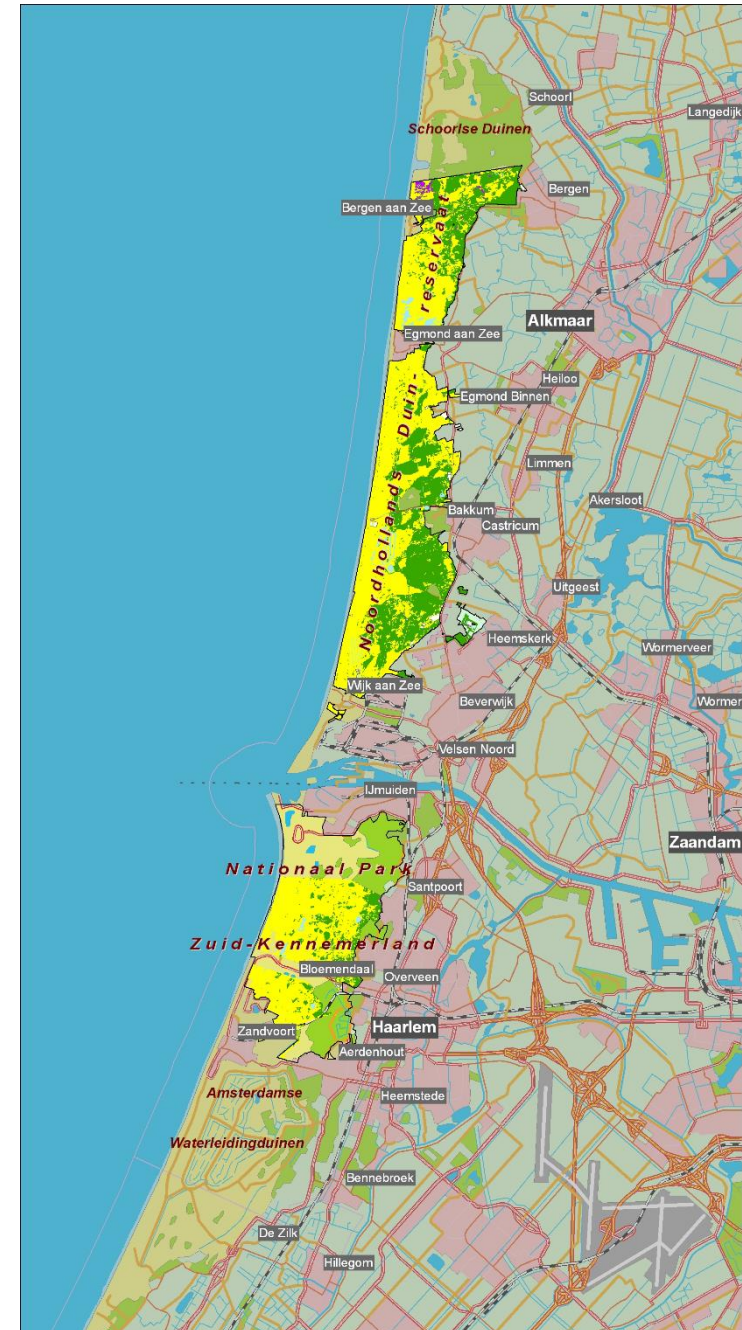
Servicegebied PWN

PWN natuur

Natuur

- >7.300 hectare
- ~7 miljoen bezoeken per jaar
- 2 bezoekerscentra: De Hoep & De Kennemerduinen
- 3 onafhankelijke campings

Waarom doet PWN mee?

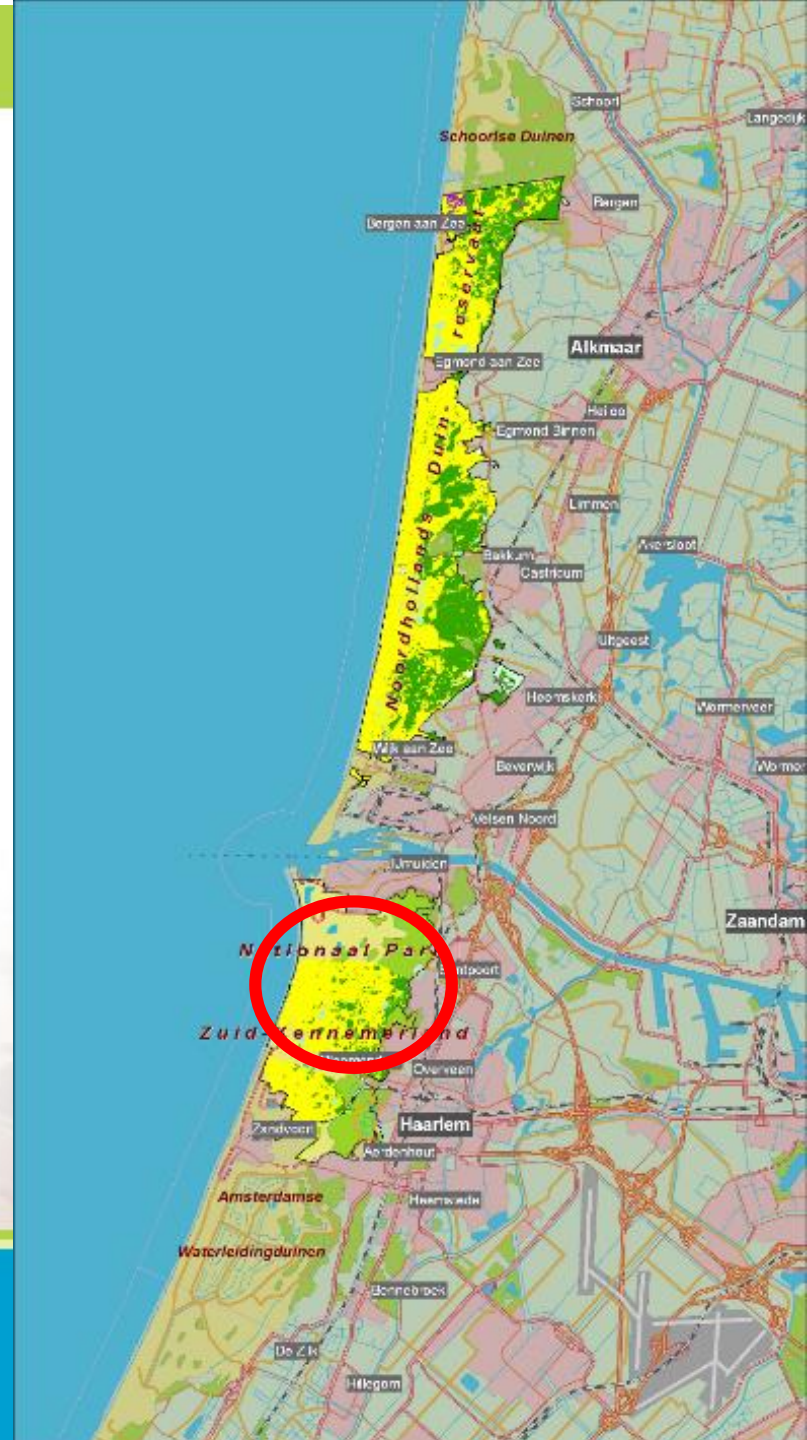

- **Belangrijk nieuw aspect in het natuurbeheer**
- **Onderzoek: veel nog onbekend**
- **Ecologisch belangrijk: soortenrijkdom, gesloten kringloop**
- **Samenwerking met diverse partijen**

Begrazingseenheid

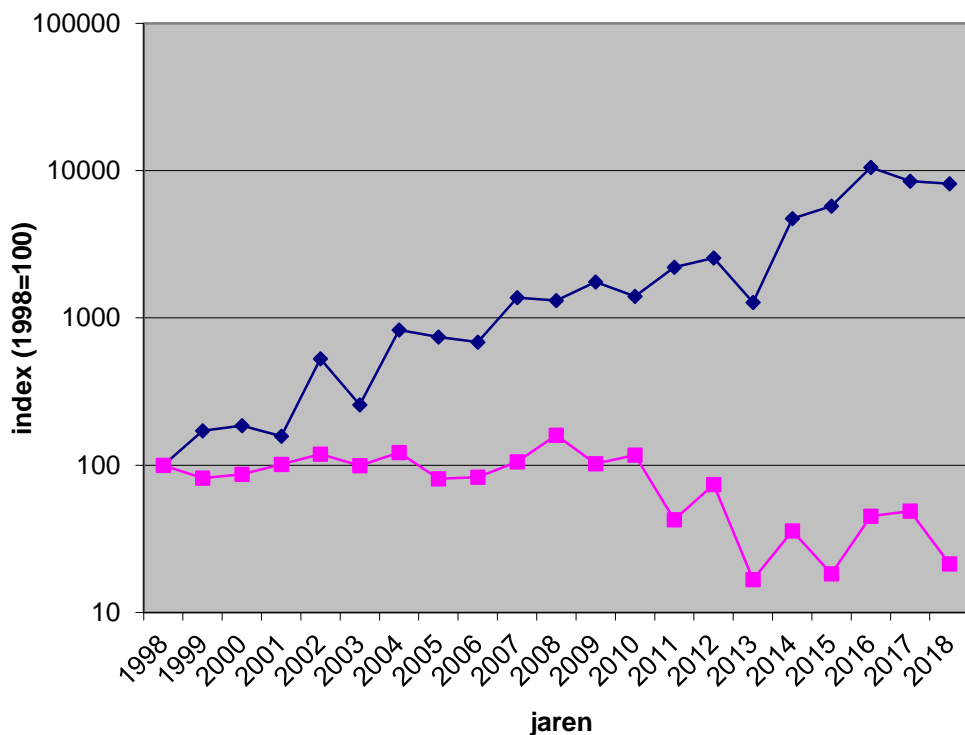
- Integraal (NM / PWN)
- 2005 gestart
- >2000 hectare

- **Extensief ~ 1 : 20**
- **46 hooglanders**
- **18 shetlanders**
- **43 koniks**
- **Was < 1 : 15 bij start**

- **Damhert groei van 25% per jaar**
- **Veel projecten**
- **Schaapskudde > prunus**
- **Valwild *moet* afgevoerd....**

buitenmachtelijk?

Lessen.....

- **Filmpje staat op youtube (of via Rens....)**
- **Bijna onmogelijk.....**
- **In kwetsbaar terrein (hier bosbodem) ontstaat gemakkelijk sleepspoor dat na half jaar nog steeds zichtbaar was**
- **Kan alleen met vers dier**
- **Kost circa een halve dag menskracht**
- **Enkele honderden meters verplaatsen**
- **Recreatie-aspect: Tot een pad > kan als shockerend worden ervaren**

<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fyoutu.be%2FfO5W0WWq7cY&data=02%7C01%7C%7Caf989682d2394b7bd47508d5d6a8bf10%7C55fa1a1872574a01ba69b5023cc47f9a%7C0%7C0%7C636650942618815381&sdata=o6twQ%2FaQElyowirdnyF31GrzS48000uVMQ9P%2Br01Kyl%3D&reserved=0>

Natuurschade

- **Kalkrijke duingraslanden**
- **Natura 2000 H2130A**
- **100 vierkante meter**
- **Rijden, slepen.....**
- **Meer laten liggen!**

Meerwaarde

Meerwaarde

Meerwaarde

61 soorten kevers: slechts 1 monsterdag op twee dieren.

Straks op excursie

- Shetland pony's
- Bejaarde kudde (30-40 jaar!)
- Twee exemplaren van dit voorjaar
- Circa half april 2018
- Circa half juni 2018
- Wisent voorjaar 2013/2014

pony ★

Camping de Lakens

N200

N200

Nationaal Park Zuid-Kennemerland

bezoekerscentrum ★

N200

N200

Overveen

N200

Zanderijvaart

Zanderijvaart

Brouwerskolkweg

Brouwerskolkpark

Zijlweg

ZIJLWEG

Zijlweg

DUNES (voort)

wisenten ★

Google

RAMPLAANKWARTIER